Heikki Vierimaa

2.5.2025

Maa- ja metsätalousvaliokunta
mmv@eduskunta.fi

Maa- ja metsätalousvaliokunnan asiantuntijakuuleminen 2.5.2025

Asia: E 15/2025 vp Valtioneuvoston selvitys: Komission tiedonanto: Puhtaan teollisuuden ohjelma

Pyydettynä lausuntona Puhtaan teollisuuden ohjelmaa koskevasta perusmuistiosta Metsäteollisuus ry toteaa seuraavaa:

- Suomelta tarvitaan vahvaa jatkovaikuttamista, jotta puhtaan teollisuuden ohjelmassa esitetyistä yleistasoisista politiikkatoimista konkretisoituu hyötyjä Suomelle
- Suomen kannoissa tulisi tuoda kirkkaammin esille politiikkalohkoilla tarvittavia päätöksiä (mm. LULUCF, energiaverotus, edelläkävijämarkkinat, julkiset hankinnat), joilla voidaan konkreettisesti edistää biotaloutta.

Puhtaan teollisuuden ohjelmassa on paljon hyviä aineksia – Suomelta tarvitaan vahvaa jatkovaikuttamista

Metsäteollisuuden mielestä puhtaan teollisuuden ohjelma on tervetullut suunnitelma, jonka avulla tavoitellaan nykyistä kilpailukykyisempää ja vähäpäästöisempää teollisuutta Eurooppaan.

Suomen kannassa todetaan osuvasti, että puhtaan teollisuuden ohjelma sisältää lukuisia ehdotuksia, mutta ei sisällä niitä koskevia yksityiskohtia. Tämä on tärkeä huomio ajatellen Suomen jatkovaikuttamista, sillä tulevia toimenpiteitä koskevat yksityiskohdat ratkaisevat auttaako ohjelma myös suomalaista teollisuutta uudistumaan ja parantamaan kilpailukykyä.

Suomen kanta korostaa johdonmukaisen ja pitkäjänteisen EU:n ilmastopolitiikan tärkeyttä investoinneille ja toisaalta muistuttaa, että ilmastolainsäädännössä on huomioitava maankäyttösektorin nykytilanne ja epävarmuudet. Suomen jatkovaikuttamisessa on tuotava voimakkaasti esille, että maankäyttösektorin ilmastokysymysten osalta on aika tunnustaa, että tähän asti harjoitettu LULUCF-sääntely ei toimi. EU:n ilmastopolitiikan uskottavuuden vuoksi nyt on oikea hetki arvioida uudelleen maankäyttösektorin rooli ilmastopolitiikassa.

Erityisesti metsänieluihin liittyvät suuret epävarmuudet sekä yhteismitallisuuden puute eri jäsenvaltioiden mittaus- ja laskentamenetelmissä ovat pitkään olleet tiedossa, mutta asia on sivuutettu. Suomen tulee jatkossa hakea jäsenvaltioista yhteistyökumppaneita, jotta komissio pysähtyy tämän asian äärelle ja hakee realistisia vaihtoehtoja nykyisenkaltaisen LULUCF-sääntelyn tilalle. Suomen tulee biotaloutta edistäessään varmistaa, ettei hiilimarkkinamekanismeilla päädytä jarruttamaan puun saatavuutta jalostukseen vaan päinvastoin parantamaan metsien kasvua ja elinvoimaa.

Yllä mainitut asiat ovat linjassa Suomen kannan kanssa, joka korostaa biotalouden tunnistamista horisontaalisesti eri ohjauskeinoissa pyrittäessä biotaloutta vauhdittavaan politiikka-koherenssiin. Vastaavaa linjakkuutta tarvitaan myös muissa puhtaan teollisuuden ohjelman sisältämissä teemoissa. Esimerkiksi edelläkävijämarkkinoita edistettäessä Suomen on varmistettava, että biotaloustuotteet (kuten pakkaukset, tekstiilit sekä biogeenisen hiilidioksidin hyötykäytön ja vetytalouden myötä mahdolliset synteettiset polttoaineet, kemikaalit ja muovit) ovat mukana uusia markkinoita edistettäessä. Lisäksi Suomen kannassa mainitun energiaverodirektiivin yhteydessä Suomen on varmistettava, että bioenergia ei joudu verotuksen piiriin. Vero antaisi signaalin, että biomassan käyttö rinnastettaisiin jollakin tasolla fossiilisiin raaka-aineisiin.

Suomen kanta pitää hyvin esillä biotalouden merkitystä huoltovarmuudelle. Kannassa tulisi kuitenkin painottaa enemmän ”Made in Europe -ajattelua”, jolle on Euroopassa nyt myötätuulta. Esimerkiksi metsäteollisuuden tuotteet tehdään valtaosin eurooppalaisista raaka-aineista ja tuotteet kulutetaan sekä kierrätetään pääosin Euroopassa. Suomelle olisi luontevaa tuoda esille, että puurakentamisen edistäminen julkisilla hankinnoilla olisi hyvin linjassa biotalouden ja ”Made in Europe -ajattelun” kanssa, mutta se myös vähentäisi fossiilisia päästöjä ja varastoisi biogeenistä hiilidioksidia.

Teollisuuden sähköistäminen korostuu puhtaan teollisuuden ohjelmassa ja nähtävissä on, että Euroopan komissio suosittelee sähköistämisen tukemista myös vuoden 2030 jälkeen. Sähköistämisen tukeminen voi kytkeytyä esimerkiksi hiilidioksidin talteenottoon ja hyötykäyttöön sekä vetytalouteen, joita Suomikin pitää tärkeinä tulevaisuuden mahdollisuuksina. Suomen tulisi kansallisesti tehdä pikainen päätös teollisuuden sähköistämistuen jatkamisesta sekä edistää asiaa myös EU-tasolla.

Metsäteollisuus ry

Paula Lehtomäki
toimitusjohtaja